

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з наукової роботи
та інновацій,
проф. Бояр А.О.

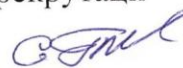
«13» 06 2016 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С.В.

«13» 06 2016 р.

**ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ**

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Підготовки	доктора філософії
Галузі знань	01 Освіта
Спеціальності	011 Науки про освіту

Програма навчальної дисципліни «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності» із галузі знань 01 Освіта , за спеціальністю 011 Науки про освіту.

«___»_____, 2016 р. – 5 с.

Розробники: **Пріма Р.М.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор
кафедри початкової освіти Миколаївського
національного університету
імені В.О. Сухомлинського

Осадченко І.І.

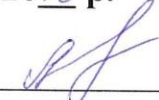
Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 11 від 11. 05. 2016 р.

Завідувач кафедри (проф.Смолюк І.О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного інституту

протокол № 11 від 10. 06. 2016 р.

Голова науково-методичної
комісії педагогічного інституту (доц. Антонюк В.З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науковою радою університету

протокол № 10 від 15. 06. 2016 р.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 11 від 16. 06. 2016 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни "Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності" складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки докторів філософії спеціальності 011 «Науки про освіту».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення аспірантів з професійною діяльністю вчителя, удосконалення його фахового і загальноосвітнього рівня.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальний курс пов'язується з циклом педагогічних та психологічних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Суть та зміст професійно-комунікативної компетентності педагога.
2. Педагогічне спілкування та комунікативні вміння вчителя

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни "Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності" є формування у аспірантів необхідного об'єму знань і вмінь, які відносяться до теорії і методології навчально-виховної діяльності здобувачів, пізніше у професійній діяльності – до системної цілеспрямованої роботи над собою із вдосконалення власного професійного рівня.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни "Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності" є:

- поглиблення знань з основних документів у галузі освіти, специфіки і структури педагогічної діяльності; професійних рівнів і складових педагогічної майстерності, педагогічного спілкування та основних засобів педагогічного впливу на учня; теорії і методики традиційного та інноваційного уроку, системою професійного самовдосконалення через методичну роботу, самоосвіту, наукову організацію своєї діяльності;
- оволодіння вміннями самооцінки своєї професійної придатності до педагогічної діяльності, удосконалення навичок педагогічного впливу та здатності до спілкування, творчого підходу до своєї педагогічної діяльності;
- на цій основі сформувані у них стійке прагнення до постійного оволодіння необхідними знаннями і вміннями у галузі педагогічної діяльності, розширення свого загальноосвітнього рівня та професійних вмінь.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні:

знати :

- особливості педагогічної діяльності в умовах відродження національної школи;
- структурні компоненти і характерні особливості педагогічної професійної майстерності;
- джерела професійно-комунікативної компетентності педагога і шляхи її вдосконалення;
- особливості етики педагога;
- функції мови та вимоги до мовленнєвої діяльності педагога;
- структурні компоненти педагогічної техніки та технології;
- функції, стилі, основні закономірності спілкування;
- складові професіограми педагога;
- методи самовиховання;
- складові педагогічної та мовленнєвої культури;

- вимоги до комунікативної компетентності.

вміти :

- застосування провідних положень документів та нормативних актів про освіту та школу;
- формування педагогічного мислення та загальнопедагогічної, мовленнєвої культури;
- застосування складових педагогічної техніки та технології у професійній діяльності;
- володіти різними формами спілкування у словесній діяльності;
- виступати перед аудиторією, вести діалог, монолог;
- оцінювати власний рівень професійно-комунікативної компетентності;
- прогнозувати результати своєї діяльності;
- моделювати педагогічно доцільне розв'язання педагогічної задачі;
- аналізувати власну діяльність з погляду її педагогічної доцільності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Суть та зміст професійно-комунікативної компетентності педагога

Тема 1. Пріоритети і джерела професійної компетентності вчителя

Завдання і функції вчителя. Вимоги до особистості вчителя. Специфіка і структура педагогічної діяльності. Творчість у роботі педагога. Ступені професійного рівня педагога.

Тема 2. Проблеми професійної придатності до педагогічної діяльності

Поняття професійної придатності. Методика діагностування рівня профпридатності до педагогічної діяльності.

Змістовий модуль II. Педагогічне спілкування та комунікативні вміння вчителя

Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура

Педагогічне спілкування: функції, структура. Педагогічне діалогічне спілкування. Конфлікт у педагогічному спілкуванні. Педагогічний такт вчителя.

Тема 4. Функції та стилі педагогічного спілкування.

Функції та стилі педагогічного спілкування. Авторитарний, демократичний, ліберальні стилі. Стилі педагогічного спілкування за Кан-Каликом.

Тема 5. Слово вчителя на уроці.

Слово вчителя на уроці. Модальність слова, емоційно-моральна, смислова насиченість слова, виразність та багатство. Гуманістична спрямованість слова вчителя.

Тема 6. Вдосконалення професійно-компетентної комунікативності вчителя Професійне вдосконалення через систему методичної роботи. Вивчення і використання передового педагогічного досвіду (технологічні основи). Головні елементи наукової організації праці вчителя. Проблеми психологічного налаштування на професійне вдосконалення. Науково-методична робота з педколективом: основи технології, атестація педколективу, конкурси "Вчитель року".

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень здобувачів є структурні компоненти їх навчальної діяльності. При цьому аналізу підлягають такі компоненти:

- змістовий (знання про об'єкт вивчення): повнота, правильність, логічність, усвідомленість, вербалізація, застосування знань;
- діяльнісно-поведінковий (дії та способи дій – предметні, розумові, загальнонавчальні);
- емоційно-мотиваційний (мотиви та ставлення до навчання): характер, сила, дієвість і сталість даного компоненту;
- ціннісний (вираження суджень та оцінок щодо значущості вивчення курсу, аналіз та самооцінка навчальних досягнень).

Саме ці характеристики покладені в основу визначення рівня успішності навчання, загальних критеріїв оцінювання та відповідних оцінок у балах.

Методи і засоби діагностування знань і умінь:

- а) усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції (10-15 хв.);
- б) письмове фронтальне опитування на початку чи в кінці лекційної частини курсу (10-15 хв.);
- в) фронтальний тестовий контроль за матеріалами кількох тем лекційної частини курсу (на початку практичних чи семінарських занять, 10-15 хв.);
- г) письмова перевірка у вигляді контрольних та творчих робіт;
- д) завдання для самостійної, індивідуальної роботи.

5. Список джерел

а) основна

1. Закон України "Про освіту" (1996, зі змінами і доповненнями 2001). Харків: Інформаційно-правовий центр "Ксилон", 2002. – 36 с.
2. Закон України "Про вищу освіту" / Освіта України. – 2002, 26 лютого.
3. Мороз О.Г. та ін. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація / О.Г. Мороз та ін. – К., 1997. – 185с.
4. Барабаш Ю.Г., Позінкевич Р.О. Педагогічна майстерність: теоретичні й навчально-методичні основи / Ю.Г. Барабаш, Р.О. Позінкевич – Луцьк, 2006. – 476 с.
5. Учителю о педагогической технике. [Под ред. Л.И.Рувинского]. – М., 1987. – 96 с.
6. Елканов С.В. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя / С.В. Елканов. – М., 1989. – 87 с.
7. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація / Н.П. Волкова // Навчальний посібник. – К.: "Видавничий дім": Академія. – 2006. – 255 с.
8. Основні документи по організації методичної роботи з педагогічними кадрами. – К, 1986. – 135 с.
9. Портнов М.Л. Анализ и оценка труда учителя / М.Л. Портнов. – М, 1990.
10. Гура О.І. Педагогіка вищої школи / О.І. Гура. – К., 2005. – 223с.

б) додаткова

1. Навчальний процес у вищій педагогічній школі. [За ред. О.Г.Мороза]. – К, 2001. – 195 с.
2. Рудницька О.П. Педагогіка загальна і мистецька / О.П. Рудницька // Навчальний посібник. – Тернопіль: "Богдан". – 2005. – 360 с.

в) ресурси

1. www.education.gov.ua сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.aduv.gov.ua сайт бібліотеки ім.Вернадського.